

Tuloveroprosentista päättäminen vuodelle 2020

2351/02.03.01/2019

KHALL 14.10.2019 § 264

Kuntalain 410/2015 111 §:n mukaan valtuuston on päätettävä viimeistään talousarvion hyväksymisen yhteydessä kunnan tuloveroprosentista, kiinteistöveroprosenteista sekä muiden verojen perusteista.

Verotusmenettelystä (18.12.1995/1558) annetun lain 91a §:n mukaan kunnan tulee ilmoittaa Verohallinnolle viimeistään verovuotta edeltävän vuoden marraskuun 17 päivänä tuloveroprosentin suuruus. Tuloveroprosentti ilmoitetaan neljännesprosenttiyksikön tarkkuudella. Vuosina 2017 - 2019 Pyhäjärven kaupungin tuloveroprosentti on ollut 20,75 %. Vuosina 2007 – 2016 Pyhäjärven kaupungin tuloveroprosentti on ollut 19,75 %.

Verotulojen toteutumat tilinpäätöksissä:

	TP 2017	TP 2018	Muutos-%
Kunnallisverot, euroa	14.172.151	14.330.981	+1,12 %
Yhteisöverot, euroa	6.238.691	4.907.920	-21,33 %
Yhteensä	20.410.842	19.238.901	-5,74 %

Verotulojen toteutumat vuonna 2019:

	TA 2019	Tot. 30.9.2019	Tot. %
Kunnallisverot, euroa	14.700.000	10.964.895	74,59
Yhteisöverot, euroa	5.000.000	3.290.103	65,80
Yhteensä	19.700.000	14.254.998	72,36

Kunnallisveron ennakonpidätysten kertymät eivät ole kasvaneet odotetulla tavalla vuonna 2019. Verohallinnon tekemien uusien selvitysten perusteella suurin osa kertymävajeesta johtuukin aiemmasta tiedosta poiketen verokorttiuudistuksesta ja tulorekisterinongelmat selittävät vain murto-osan vajeesta. Verokorttiuudistuksessa on kyse siitä, että uudessa ennakkoperintämenettelyssä on luovuttu palkkakausiakohtaisista tulo rajoista ja sivutulokorteista, jonka johdosta ennakonpidätykset on toimitettu alkuvuodesta huomattavasti aiempaa käytäntöä alhaisempina.

Verohallinnon laatiman selvityksen perusteella verokorttiuudistuksesta johtuva kertymävaje alkaa korjaantua suurelta osin vasta joulukuussa

tehtävissä ennakonpidätyksissä. Täten loppusyksyn aikana kertymävaje kasvaa edelleen kuukausittain, elleivät veronmaksajat korota laajasti veroprosenttejaan tai verokorttien vuosittaiset ansiorajat ylity laajasti. Tilityksissä korjausliike näkyisi siten suuremmassa määrin vasta tammikuussa. Lopullisesti vaje korjaantuu vasta verotuksen valmistuessa kesästä 2020 alkaen.

**Verotulojen arviot talousarviovuonna 2020, jos tulovero-
prosentti on**

	20,75 %	21,75 %
Kunnallisverot, euroa	14.200.000	14.800.000
Yhteisöverot, euroa	4.500.000	4.500.000
Yhteensä	18.700.000	19.300.000

Verotuloarviot perustuvat Suomen Kuntaliiton tuottamiin kuntakohtaisiin veroennusteisiin, jotka on päivitetty 10.9.2019 julkaistun koko maan verotuloennustekehikon pohjalta. Verotuloennustekehikossa on huomioitu Verohallinnon uusimmat ennakkotiedot verovuoden 2018 verotuksesta sekä veroperustemuutokset vuodelle 2020.

Tuloveroprosentin muuttaminen 0,25 %-yksiköllä lisäisi kunnallisverotuloja noin 150.000 euroa / vuosi Pyhäjärvellä. Yhden prosenttiyksikön muutos lisäisi verotuloja noin 600.000 euroa / vuosi.

Kaupunginvaltuuston 26.6.2018 § 51 hyväksymän Talouden tasapainottamisohjelman taustalla on monia asioita. Vuonna 2015 kaupungin tulopohja oheni valtionosuusleikkausten ansiosta. Pyhäjärvi kuuluu lisäksi valtionosuusuudistuksessa osuuttaan eniten menettäneisiin kuntiin. Pyhäsalmen kaivoksen malmivarantojen loppuessa mahdollisesti vuonna 2020 verotulojen väheneminen voi olla jopa 7 M€ / vuosi. Myös toimintakulujen kasvaminen on ollut viime vuosina merkittävää.

Kaupunginhallituksen päätös talousarvion 2017 laadinnan perusteista sisälsi tasapainottamisohjelman mukaiset tulovero- ja kiinteistöveroprosenttien korotukset. Myös valtion vetäytyminen kuntapalveluiden rahoituksesta lisää merkittävästi kuntien veronkorotuspaineita. Verotulojen arviointiin vaikuttaa yleinen taloudellinen kehitys, hallituksen päätökset sekä talouspolitiikka. Paikallisia muuttujia verotulokehityksessä ovat lisäksi elinkeinotoiminnan vireys ja muutokset, mutta taustalla vaikuttaa myös vahvasti yleismaailmallinen taloustilanne.

Kuntalain (410/2015) 118 §:n mukaan arviointimenettelyssä siirryttiin kuntakonsernin tunnuslukuihin vuonna 2017. Arviointimenettely sisältää kunnan tuloveroprosenttia koskevan talouden tunnuslukukriteerin. Kriteeri täyttyy, jos kunnan tuloveroprosentti on vähintään 1,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti, esimerkiksi vuonna 2018 raja-arvona olisi 19,88 % lisättyinä yhdellä prosenttiyksiköllä eli 20,88 %.

Erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan kriteerejä on uudistettu. Uudistetut kriisikuntakriteerit kuvaavat kunnan taloutta eri näkökulmista nykyistä paremmin. Kriisikuntamittariston rakenne säilyy ennallaan, mutta tunnuslukuja ja niiden raja-arvoja on muutettu. Laki on tullut voimaan 1.3.2019. Uusia raja-arvoja sovelletaan ensimmäisen kerran vuonna 2022 vuosien 2020 ja 2021 tilinpäätösten tunnuslukujen perusteella. Siihen asti sovelletaan mitä lain voimaan tullessa voimassa olleessa kuntalain 118 §:ssä säädetään. Uusien kriisikuntakriteereiden mukaan tuloveroprosenttia koskeva raja-arvo on seuraava: kunnan tuloveroprosentti on vähintään 2,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti (nykyisin 1 prosenttiyksikkö).

Veroprosentin korotuksesta kunta saa aina täysimääräisen hyödyn kertyvinä verotuloina eikä kunnan asema heikkene mitenkään valtionosuuksien tasauksessa olipa kunta tasauslisän saaja tai tasausvähennyksen maksaja.

Pyhjäjärven kaupungin kumulatiivinen ylijäämä on tilinpäätöksessä 2018 yhteensä 3,98 miljoonaa euroa. Valtuuston joulukuussa hyväksymä talousarvio vuodelle 2019 on laadittu 2,55 miljoonaa euroa alijäämäiseksi. Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen ilmoittaman ennakkotiedon mukaan vuoden 2019 Pyhjäjärven talousarviomäärärahojen arvioidaan ylittävän 1.280.900 euroa, mikä johtuu pääasiassa erikoissairaanhoidon ja kotiin annettavien palvelujen menojen kasvusta. Vuoden 2019 jälkeen kumulatiivinen ylijäämä on käytetty näiden laskelmien mukaan.

Kuntien heikko talouskehitys ja poikkeuksellisen suuret valtionosuusleikkaukset näkyivät jo vuoden 2015 kunnallisveroprosenteissa. Noin kolmannes kunnista, yhteensä 98 kuntaa, nosti kunnallisveroprosenttia vuodelle 2015. Vuodelle 2016 kunnallisveroprosenttiaan korotti kaikkiaan 45 kuntaa, vuodelle 2017 kaikkiaan 47 kuntaa, vuodelle 2018 kaikkiaan 53 kuntaa sekä vuodelle 2019 kaikkiaan 46 kuntaa.

Kaupunginvaltuusto linjasi ja hyväksyi tuloveroprosentin korottamisen 1 prosenttiyksiköllä iltakoulussa 17.6.2019.

Taloustoimikunta käsitteli tuloveroprosentin esittämistä vuodelle 2020 ja päätyi ehdottamaan tuloveroprosentin korottamista yhdellä prosenttiyksiköllä.

Liitteenä nro 3

- Pyhjäjärven kaupungin toteutuneet verotulot vuosilta 2007 - 2018 sekä ennuste vuosille 2019 - 2022.

Kaupunginjohtajan päätösehdotus:

Kaupunginhallitus päättää ehdottaa kaupunginvaltuustolle, että Pyhjäjärven kaupungin tuloveroprosentiksi vuodelle 2020 päätetään 21,75 %.

Päätös:

Kaupunginhallitus hyväksyi kaupunginjohtajan päätösehdotuksen.